

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

115. An Religiosus tactibus alium polluens incidat in casum reservatum
Clem. VIII. Et utrum lapsus carnis volunt arius opere consummatus sit
reservatus, quando non fuerit perfectè consummatus cum ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76429](#)

tur Sigismundus à Bononia in tract. de elect. part. 3.
cap. 4. dub. 123. num. 9 Peirin. in privileg. Minim. tom.
2. confit. 10. Urbani VIII. §. 6. 1. numer. 10. Sanchez
in summ. tom. 2. lib. 6. cap. 1. num. 15. Melaga in prima
part. lib. 1. cap. 12. num. 8. Molfesius in summ. tom. 1.
trat. 7. cap. 20. num. 17. & ita determinasse Sacram
Cardinalium Congregationem die 7. Iulij 1617. testa-
tur P. Leone tract. de officio, & potest. confess. tom. 2.
recollit. tom. 1. num. 5. Ratio est, nam ex Decreto
Clement. VIII. omnis referatu illis interdicta est, &
ratione censuræ appositæ illud peccatum referatum
manet; ergo, &c. Vnde appetat talem modum re-
ferandi per excommunicationem esse inventum, &
excoagitatum in fraudem legis Pontificie, nolentis, &
prohibitibus alia peccata referari, quām illa à Sum-
mo Pontifice expressa; non est ergo prima sententia
admitenda; & Ioannes Faber. de p̄n. in 4. sent. dist. 17.
quest. unica, dispu. 27. cap. 1. num. 29. afferit tu-
tus esse Superiores cauere à tali censuram refer-
atione.

RESOL. CXV.

An Religiosus tactibus alium polluens incidat in casum
referatum Clem. VIII.

Et utrum lapsus carnis voluntarius opere consummatus
sit referatus, quando non fuerit perfectè consumma-
tus cum seminis emissione? Idem est de copula sodo-
mitica.

Et notatur Religiosum patientem copulam sodomiticam
cum seminis emissione incurvare in casum referatum,
quāmis ipse non seminet. Ex p. 11. tract. 2. & Misc.
2. Refol. 6. 1.

§. 1. N Egotiū responderemus cum Andrea Mendo
in Bulla Cruciat. dispu. 24. cap. 4. num. 27.
vbi sic afferit: Exigit autem a Pontifice ad hanc re-
ferationem, vt lapsus carnis sit opere consummatus,
scilicet in sua specie, ver. grat. in specie fornica-
tionis, vt actus venerei cum pollutione fuerit habi-
tus, nempe viri; nam foeminae pollutione non requiri-
tur ad consummationem actus; quare tactus, olcu-
la, verba libidinosa, aliaque obscena signa, cūm non
sit actus consummatus, sed inchoatus, aut incēptus,
ad consummationem tendens, aut disponens, sub
hac referatione non includuntur. Similiter in specie
peccati contra naturam pollutio voluntaria huic sub-
iectae referationi, non verò distillatio voluntaria,
etiam animo libidinoso procurata, quia non est actus
consummatus in ea specie. Praterē coitus cum fo-
mina, si absque pollutione contingat, quantumvis
hac procurata fuerit, est extra hanc referationem
ob rationem nuper dictam. Rursum consilium, auxi-
lium, fauor ad actus libidinosos consummatos ab
alio consequendos non comprehenduntur in præsen-
ti, quia esti habeant malitiam specificam reductiū,
quam illi actus habent, tamen in præsentि, vt ex ver-
bis Pontificis constat, non manent obnoxiae refera-
tioni haec circumstantiae scandali, fuationis, & similes,
scit nec periculum incidendi in lapsum carnis
consummatum, quantumvis sit voluntarium, & pro-
ximum. Hinc etiam si quis turpiter alium tangens,
cuius pollutionem procuraret, eaque sequeretur, quin
tamē se ipsū pollueret, non subiaceret refera-
tioni præenti; nam in ipso non datur lapsus carnis
proprius consummatus in aliqua specie luxuria; fo-
lum autem proponitur referuibilis eiusmodi lapsus
proprius. Ita Mendo.

2.* Sed si aliquis hic querat, vtrum lapsus carnis volun-
tariorum opere consummatus sit referatus, quando non
fuerit perfectè consummatus cum seminis emissione?

3. Affirmatiū responderemus Suarez tom. 4. de Relig.
lib. 2. cap. 18. num. 12. vbi sic habet: Solum adver-
to, quoties peccatum peruenit ad pollutionem esse
in omni rigore opere consummatum, & conseq-
uerter sub illa referatione comprehendit; quia illud pec-
catum habet propriam speciem, in qua consummatu-
tur, iuxta doctrinam Dñi Thomæ 2. 2. quest. 154.
art. 11. & hoc latius est, vt sit referatum, quāmis
non perueniat ad consummationem illius actus,
quem fortasē peccans intendebat, vel in quem natura
sua actus impudici ordinabantur, copulam scilicet
carnalem. Haec sunt Suarez. Ex quibus verbis sen-
tire videtur, non solum copulam imperfectam de qua
nunc agimus, verū etiam & quālibet pollutionem
ex actibus impudicis prouenientem. Vnde si animo
libidinoso ad mulierem accederet Religiosus, & illius
tangens manum incorreret in pollutionem, existimat
eum hunc casum incurrire.

4. Hanc etiam sententiam tenet Ioannes de Tri-
nitate in Exposit. Cas. Ordin. Sancti Francisci cas. 3.
num. 1. vbi ita afferit: Constat igitur ex dictis, quod
in hoc tertio casu referatur tantum copula carnalis
sive copula sit naturalis, sive sodomitica, sive bestia-
lis; quālibet enim istarum verē & proprie dicitur, &
est copula, & lapsus carnis. Idem absque dubio affe-
rendum est, etiamsi in copula non interueniat semi-
natio. Nam si deficiente feminatione copula non es-
set hic intelliganda, sequeretur quod copula impo-
tentium ad feminandum non esset in presenti casu,
sed in sequenti tactum impudicorum, & enormous
referata. Ex quo consequenter inferretur, quod pra-
dicti impotentia ad feminandum, quomodocumque
rent; nullo modo dicentur carnaliter copulari,
sed impudicē tangere, & tangi. Est igitur affirmandum,
quālibet copulam carnalem, sive in ea inter-
veniat feminatio, sive non, in hoc tertio casu refer-
vari. Hæc ibi.

5. Sed aduersus hanc sententiam insurgit me ci-
tato Iuniperus de cas. referv. cas. 9. diffut. 11. quest. 2.
num. 2. Quia Sommus Pontifex largitur superioribus
facultatem referandi lapsum carnis voluntarium
opere consummatum, non verò attentatum; acqui-
 quando intra vas non feminatur, sed extra, est pecca-
tum illius speciei, in qua committitur attentatum, sed
non consummatum; igitur Religiosus qui ita pecca-
uit, non comprehenditur sub hoc casu. Minor huius
sylogismi ostenditur ex communiori Doctorum sen-
tentia in peccato sodomia, vbi afferunt quod quando
semen intra vas non immittitur, non dicitur sodo-
mia consummata, quia quando lex aliquod prohibet
delictum, intelligitur de delicto consummato. Vnde
inquit Pater Sanchez lib. 10. de matrim. diff. 4. nu-
mer. 13. quod quando semen intra vas naturale, vel
præposterior non immittitur, non est concubitus
consummatus, fed attentatus. Atque copula, quam re-
feruibile superioribus proponit Pontifex debet esse
opere consummata in sua specie; igitur ex quo semen
non est intra vas immisum, non erit opere consum-
mata; & idem non referuata in hoc casu.

6. Vnde quest. 3. ex his idem dicendum esse putat sup. contēdo
me citato de copula sodomitica; notat tamen, & be-
nē, Religiosum patientem incorrete etiam hunc ca-
sum, nam tale peccatum in vitroque est eiusdem spe-
ciei; hoc autem intelligit quando sodomia ex parte & seqq. & in
agentis est consummata; nam non est cur ex parte
patientis sit referuata, non ex parte agentis. Vide
etiam Reuerendissimum Patrem Bordonum nunc me-
ritō Generalem suę Religionis in consil. Regul. tom. 1.
ref. 4. 8. r. 22. vbi etiam docet quod patiens verò sodo-
miam incidit in casum, licet ipse non seminet; subdit
tamen oppositum non esse improbable.

RESOL.